

godišnji
izveštaj
2020

ORGANIZACIJSKI RAZVOJ

MOTO CZOR U 2020

U 2020. godini, CZOR je nastavio sa radom i to najviše u oblasti promociji **zdravlja i zdravih stilova života**, zaštiti ljudskih prava, **zapošljavanju mladih i prevenciji socijalnog isključenja mladih u riziku**, ali u kontekstu **borbe protiv COVID-19 pandemije i njenim posledicama**.

2020. godina je bila puna neizvesnosti i razlikovala se u mnogočemu od svih prethodnih godina. Usled **COVID-19 pandemije**, ova godina ostaće zapamćena po nastalim kriznim situacijama u zdravstvenom sistemu, ekonomiji i socio-političkim nemirima. Jednako tako ova godina nas je naučila prioritetima, gde zdravlje stavljamo na prvo mesto, kao i koliko je važna solidarnost i međusobna podrška – sve ono što CZOR godinama zagovara i što su osnovni principi i vrednosti naše organizacije. Pandemija je posebno pogodila najugroženije grupe mladih. Virtuelni život, zabrana okupljanja, fizička distanca, ekonomska i zdravstvena kriza, ranjive mlade je još više marginalizovao. Akumulirani stres, neizvesnost i izolacija uzrokovale su pogoršanja kako fizičkog, tako i mentalnog zdravlja, ali i povećanja porodičnog nasilja u porodicama.

Na sva ova pitanja i životne izazove, CZOR kao organizacija koja profesionalno i posvećeno radi sa mladima, imala je dužnost da odgovori. Usled kompleksnosti situacije, CZOR je shvatio da je jedini način još veće umrežavanje i uspostavljanje partnerstva sa mladima, saradnicima, volonterima, institucijama, kolegama iz regiona, biznis sektorom i medijima. Jedino zajedničkim snagama smo na izgled imali nekakve šanse za borbu protiv pandemije.

CZOR je prilagodio svoj rad novom kontekstu i novim društvenim, kako lokalnim tako i globalnim izazovima. Bila to veoma izazovna ali vrlo značajna godina za razvoj CZOR, gde je CZOR uložio napore u učenje i razvoj inovativnih pristupa i rešenja kako bi odgovorio na kompleksne probleme mladih i zajednice. Na kraju, možemo zaključiti da je CZOR uspeo u svojoj nameri jer je većinski ostvario zacrtane rezultate, a u nekim aspektima, čak i premašio. Upravo zbog toga naš osnovni moto i slogan u 2020. godini je bio:

One impossible thing at a time!

VOLONTERI/KE, ZAPOSLENI UPRAVNI I NADZORNI ODBOR

U skladu sa organizacijskim razvojem i povećanjem obima posla uočena je potreba za zapošljavanjem novih osoba, pri čemu su zaposlene 2 nove osobe, gde je CZOR u 2020 godini imao **6 zaposlenih i 4 saradnika/ce na nepuno radno vreme**. U narednoj godini, planira se zapošljavanje novih kolega i koleginja kako bismo u što kvalitetnije odgovorili na potreba mladih. Ovim se nastavlja pozitivan trend rasta zaposlenih.

U 2020. godini, CZOR je imao **33 aktivnih volontera i volonterki**, koji su prošli kroz 2 obuke usmerene na upoznavanje sa vrednostima i radom udruženja i jačanje kapaciteta volontera/ki, od kojih je, prvi put u istoriji CZOR-a, jedna obuka realizovana onlajn.

18 volontera i volonterki su mladi koji se prvi put susreću sa volonterizmom i aktivizmom. Takođe, u 2020. volonterki/ke CZOR-a bili su uključeni ne samo u planiranje i sprovođenje aktivnosti direktnog rada sa mladima, već i u aktivnosti sektora za obrazovanje i sektora za javne politike, obezbeđujući tako veće učešće mladih u procesima donošenja odluka u organizaciji.

Sastanci **upravnog i nadzornog odbora** nastavljani su sa redovnim radom i u 2020. godini, ali u onlajn okruženju, koji su nas usmeravali sa svojim savetima kako bismo što adekvatnije odgovorili na tekuće izazove i prilagodili naš rad novim metodama rada.

Ovom prilikom se zahvaljujemo našim volonterima i volonterkama, upravnom i nadzornom odboru kao i njihovom uloženom trudu i neprocenjivom doprinosu rada i razvoja CZOR-a u ovoj izazovnoj godini.

ČLANSTVO U MREŽAMA I TELIMA I SARADNJA SA PARTNERIMA

U 2020. godini zaposleni CZOR-a i njegovi članovi nastavili su sa obavljanjem funkcija u sledećim telima na nacionalnom, evropskom i svetskom nivou:

- Upravni odbor Nacionalne asocijacije omladinskih radnika – NAPOR
- Punopravno članstvo u Movendi international
- Članstva Novosadskom omladinskom forumu
- Članstvo i osnivač OPENS-a (Evropska prestonica mladih Novi Sad)
- UO Krovne organizacije mladih Srbije i alumni KOMS
- Gradonačelnikov Savet za mlade Grada Novog Sada
- Savetodavni odbor Regionalne kancelarije za mlade – RYCO
- Mreža Globalnog obrazovanja; Savet Evrope, Centar Sever – Jug

U 2019. CZOR je nastavio sa **saradnjom i strateškim partnerstvom** IOGT-NTO povodom zajedničkog zalaganja za prevenciju konzumacije alkohola, kao i sa NAPOR, KOMS-om, OPENS-om, Centrom za edukacijom mladih iz Bosne i Hercegovine, FORUM MNE iz Crne Gore, TOKA Kosovo*, YSC – Albania, Omladinskim centrom, Novi Pazar, školom Milan Petrović iz Novog Sada, SOS Ženskim centrom, mesnim zajednicama iz Novog Sada, Centrom Sever-Jug Saveta Evrope povodom Globalnog obrazovanja, Jonkopung Univerzitetom iz Švedske, IT kompanijama (StartIT, Dafed, Purezeen, EtonDigital), relevantnim ministarstvima, mnogim drugim organizacijama i institucijama u Srbiji i regionu. U ovoj godini uspostavljena su partnerstva sa medijima čime rad CZOR dostiže veću vidljivost.

PROJEKTI 2020

PROJEKTI 2020	DONATOR	Ukupan budžet po projektu
„LAŽNA SLOBODA – životni stil bez alkohola“	IOGT NTO Movement	759.000,00 SEK
„Zdravlje mladih ispred profita“	Ministarstvo omladine i sporta	1.191.720,00 RSD
„The Fun park-the fun starts here“	OPENS – Omladinska prestonica mladih	1.373.900, 74 RSD
Vojvodina otvara vrata – Univerzitetski kurs za omladinske radnike/ce (završavanje projekta bez troškova)	OPENS – Omladinska prestonica mladih	
My career from zero to hero“ Strengthening networks of Western Balkan CSOs to implement one-stop-shop youth employability model for future jobs of 4.0. digital revolution (Projekat počeo u maju 2021 u trajanju od 3.5 godine)	Evropska komisija	1.111.110,00 EUR
„My career from zero to hero“	SIPRU tim za smanjenje siromaštva vlade R. Srbije	24.894,00 CHF
„Fun GEeks“	North South Centre, Council of Europe	5.000,00 EUR
Walk 'n' Roll (NASTAVAK PROJEKTA)	Evropska komisija Erasmus+ program	31.755,00 EUR (CZOR je partner na projektu)
Empowerful 3.0: Empowering youth for action	Evropska komisija Erasmus+ program	138.003,00 EUR (CZOR je partner na projektu)
Naša zajednica, naša budućnost – Veća saradnja i zapošljivost mladih	Evropska komisija IPA 2014	226.261,11 EUR (CZOR je podizvođač aktivnosti)

PROJEKTI 2020	DONATOR	Ukupan budžet po projektu
ODOBRENI PROJEKTI ZA 2021. (do decembra 2020.)		
LAŽNA SLOBODA – životni stil bez alkohola“	IOGT NTO Movement	759.000,00 SEK
“One-stop-shop service for social inclusion and youth employability”	Evropska komisija IPA prekogranična saradnja SRB-MNE	232.942,55 EUR
Changing life from grass-root – strengthening vulnerable children resilience to alcohol related harm (2021-2022)	Radiohjälpen	790.500,00 SEK
My career from zero to hero“ Strengthening networks of Western Balkan CSOs to implement one-stop-shop youth employability model for future jobs of 4.0. digital revolution (NASTAVAK PROJEKTA)	Evropska komisija	1.111.110,00 EUR
„My career from zero to hero“ (NASTAVAK PROJEKTA)	SIPRU tim za smanjenje siromaštva vlade R. Srbije	24.894,00 CHF
PODNETI PROJEKTI U 2020., ČEKAJU SE REZULTATI		
Podizanje kompetencija mladih za zapošljivost i prevenciju socijalne isključenosti	OPENS	1.400.000,00 RSD
Digitalizacija usluga za karijerno vođenja mladih iz ruralnih područja (Poslata concept nota)	OPENS	5.000.000,00 RSD

LAŽNA SLOBODA – ŽIVOTNI STIL BEZ ALKOHOLA

5 godišnji program usmeren na prevenciju konzumacije alkohola mladih, uključujući aspekt javnog zagovaranja za poboljšanje javnih politika i unapređenje prakse aktera omladinske politike. Sprovodi se u partnerstvu sa IOGT-NTO pokretom, Ministarstvom omladine i sporta i Gradom Novim Sadom.

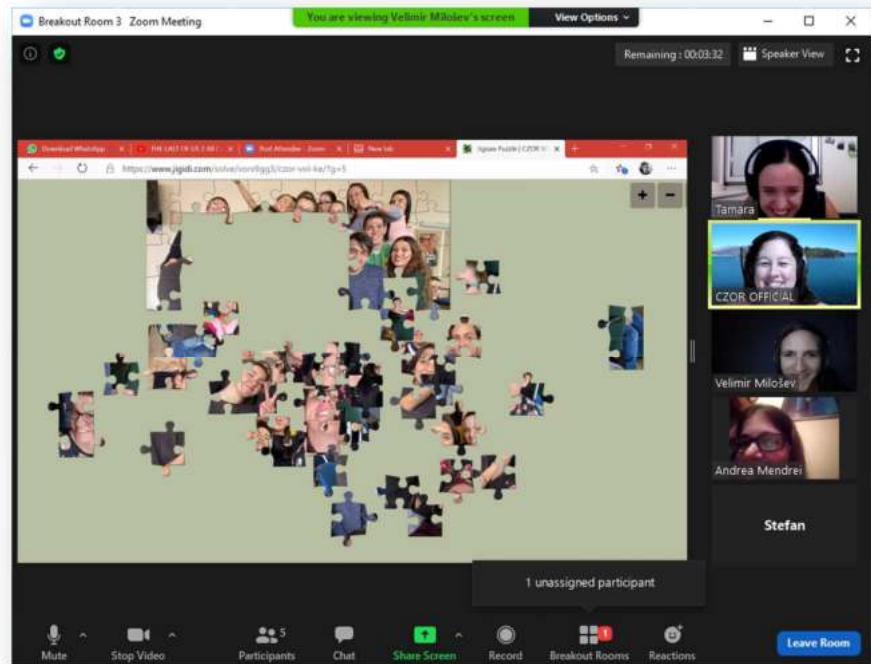

Zahvaljujući programskom dugoročnom finansiranju, CZOR je i u 2020. nastavio sa intenzivnim programom omladinskog rada, sprovodeći različite aktivnosti i projekte koji odgovaraju na potrebe mladih ali ujedno i promovišući zdrav stil života. Usled pandemije COVID-19 virusa, veliki broj aktivnosti je uspešno prilagođen i prenesen u onlajn svet, uz korišćenje odgovarajućih alata i platformi pristupačnih mladima, te su tako programske aktivnosti dosegle mlade ne samo iz Novog Sada, već i širom Srbije i Evrope.

Realizovana su 3 programska pravca:

- Zabava počinje ovde** – usmeren na kreiranje dugoročnih edukativnih i zabavnih programa, sa ciljem kreiranja aktivnosti i događaja za mlade od strane mladih, koji su primarno zabavnog karaktera, ali koji ruše postojeće društvene alkohol norme i promovišu zdrav stil života i alternativne načine provođenja slobodnog vremena.
- Mobilni omladinski klub** – program izmeštenog omladinskog rada, u okviru koga omladinski radnici i radnice, zajedno sa volonterima i volonterkama posećuju predgrađa Novog Sada i sprovode aktivnosti uglavnom sa mladima koji su u riziku od socijalne isključenosti. Kroz program se podstiče socijalna inkluzija i kreira zdravo okruženje za kvalitetno provođenje slobodnog vremena, uz osnaživanje mladih za preuzimanje aktivne uloge u svojoj zajednici.
- CZOR putuje** – sa ciljem razmene znanja i iskustava i upoznavanje mladih sa vršnjacima/kinjama koji dolaze iz različitih sredina i zajednica. Kroz program omladinskih razmena/kampova, sa mladima se radi na razbijanju predrasuda i stereotipa, razvoju interkulturalnih i evropskih vrednosti i razmeni aktivističkih i volonterskih iskustava u različitim kulturama.

Prethodna godina pokazala je da digitalni omladinski rad ima značajne pozitivne efekte u radu sa mladima, iako zahteva kontinuirano podizanje kapaciteta za korišćenje digitalnih alata i onlajn facilitaciju kod omladinskih radnika/ca, kao i kod volontera/ki. U narednoj godini, sektor za omladinski rad radiće na tome da se, pored tradicionalnih aktivnosti, u fizičkom prostoru, sa mladima, jedan deo aktivnosti sprovodi i onlajn, kako bi se unapredila trenutna praksa i programi omladinskog rada stigli do što većeg broj mladih.

2020. godina ostaće upamćena u CZOR-u kao godina u kojoj su mladi u velikoj meri tražili podršku u vezi svog mentalnog zdravlja, anksioznosti, depresije, održavanja motivacije i balansiranja onoga što je realno moguće u uslovima pandemije i onoga što žele da postignu i ostvare. Situacija je zahtevala vrlo pažljivo osluškivanje potreba mladih, veliku fleksibilnost u planu realizacije programa odn. aktivnosti i dodatnu psiho-socijalnu podršku koju ne mogu da pruže samo omladinski radnici/e, zbog čega je ostvarena saradnja i sa SOS Ženskim centrom odn. njihovim Psihološkim omladinskim savetovalištem.

**U 2020. u programima
CZOR-a učestvovalo je
1300 mladih 😊**

Zabava počinje ovde

Obuhvata različite tipove aktivnosti, od kampanja na društvenim mrežama, radionica, vršnjačkih edukacija, javnih akcija i događaja namenjenih mladima. U 2020. godini ove aktivnosti delimično su realizovane u onlajn, a delimično u fizičkom prostoru.

Aktivnosti su podeljene u nekoliko tematskih celina:

- **Mentalno zdravlje mladih** – Obuhvatalo je mogućnost anonimnog onlajn psihološkog savetovanja *Draga Mladana*, ali i radionice na teme kao što su: seksting, porodično nasilje, onlajn dejting i bezbednost na internetu, onlajn joga i sl.
- **Zapošljivost mladih** – Aktivnosti usmerene na informisanje mladih o različitim zanimanjima, poslovima (*Kafa s karijerom* u kojoj od svojih vršnjaka/kinja mogu saznati kako izgleda baviti se nekom profesijom. U 2020. realizovane su Kafe s karijerom u advokaturi, IT-u i kulinarstvu. Takođe, sprovedena je obuka na temu znanja i veština koje su potrebne mladima da bi se zaposlili u 21. veku, kao i onlajn radionica sa fokusom na razgovor za posao sa HR-om. Za jednu mladu osobu obezbeđeno je i mentorstvo u oblasti preduzetništva u IT industriji.
- **Omladinski klub** – Tradicionalne aktivnosti CZOR-a, usmerene na zabavu i kvalitetno provođenje slobodnog vremena u sigurnom i bezbednom okruženju, koje su imale oblik gejming večeri (onlajn i oflajn), kviz večeri (*Fun Park*), onlajn druženja, kao i društvene igre sa volonterima/kama na Štrandu.

- **Vršnjačka edukacija** – radionice koje su sprovodili volonteri/ke, sa različitim temama (ekologija i aktivizam, izborni procesi i pravo glasa, ljubav i zaljubljenost i sl.).
- **Mladi u medijskom svetu** – Različite mogućnosti za volontere/ke, uključujući trening medijske pismenosti, pisanje bloga za CZOR sajt, vođenje društvenih mreža CZOR-a, pisanje *Volonterskih dnevnika*, sprovođenje kampanje *#solidarnost* u kojoj su kroz seriju

intervjua volonteri/ke predstavili različite solidarne inicijative u Srbiji tokom zabrane kretanja.

- **Rekreativne biciklističke vožnje** –Zajedno sa Biciklističkim klubom Stražilovo, organizovano je **15** rekreativnih biciklističkih vožnji na Stražilovu, Sremski Karlovci, kroz koje je za skoro 3 meseca trajanja prošlo preko **40oro** mladih uzrasta 18-30 godina. Biciklisti/kinje koji su iz nedelje u nedelju iznova dolazili da voze, ali i preko 15 lokalnih i nacionalnih medija koji su izveštavali o vožnjama, pokazali su da je ovaj pionirski poduhvat CZORa veoma važan i za kvalitetno provođenje slobodnog vremena mladih, kao i promovisanje zdravih stilova života, te rekreativne biciklističke vožnje ostaju aktivnost koju će CZOR ponovo organizovati u narednom periodu.

Tokom 2020. godine je u online i oflajn direktno učestvovalo **900** mladih, pretežno srednjoškolskog i studentskog uzrasta, kako iz Novog Sada, tako i iz drugih gradova u Srbiji.

2020. je obeležila i podrška i zajednička realizacija aktivnosti u partnerstvu sa drugim organizacijama i institucijama: **Kancelarija za mlade Novi Sad**, **Digitalni omladinski centar** (ogranak Gradske biblioteke u Novom Sadu), **SOS Ženski centar** i **Psihološko omladinsko savetovalište**, **BalkansIDEA Novi Sad**, **CRTA** (Centar za istraživanje, transparentnost i odgovornost), **NAPOR**, alternativni prostor za mlade **Dom b612**.

Mobilni omladinski klub

Mobilni omladinski klub (MOK) nastao je kao deo aktivnosti istoimenog projekta, sprovedenog u partnerstvu sa Omladinom JAZAS Novi Sad, a u 2020. bio je podržan od strane saveza udruženja OPENS 2019 i kroz projekat „Naša zajednica, naša budućnost – Veća saradnja i zapošljivost mladih” Beogradskog centra za ljudska prava. Cilj programa je doseganje mladih koji su u riziku od socijalne isključenosti, uključujući i mlade u NEET situaciji, žive na periferiji Novog Sada, nemaju ili imaju otežan pristup aktivnostima za kvalitetno provođenje slobodnog vremena, a većinski pripadaju povratničkoj ili izbegličkoj populaciji (najveći broj korisnika/ca dolazi iz romskih, aškalijskih, albanskih neformalnih naselja u Adicama i na Klisi).

Mobilni omladinski klub je takođe u prethodnoj godini radio u onlajn/oflajn prostoru, kombinovanjem aktivnosti na terenu (u Velikom ritu, Slanoj bari i Adicama) i aktivnosti na društvenoj mreži Instagram (s obzirom da je najveći broj korisnika/ca ovog programa upravo prisutan na ovoj društvenoj mreži i prate nalog [@mobilni_omladinski_klub](https://www.instagram.com/mobilni_omladinski_klub), koji je do sada korišćen u cilju promocije i komunikacije sa mladima).

Vođenje naloga preuzeli su volonteri/ke Mobilnog omladinskog kluba, koji su edukovani za korišćenje digitalnih alata u onlajn radu sa mladima. Pored redovne komunikacije sa mladima, putem naloga kreirane su aktivnosti usmerene na informisanje mladih o simptomima i merama zaštite od korona virusa (jer se pokazalo da mladi u riziku ne poseduju ove informacije), ali i aktivnosti za alternativno provođenje slobodnog vremena, naročito tokom perioda zabrane kretanja (kao što su zanimljivi kvizovi, instagram izazovi, interkulturalne "radionice" jezika – učenje pojedinih izraza na srpskom, albanskom i romskom jeziku; zatim edukacija o bezbednosti na internetu, kao i informisanje mladih o načinima korišćenja različitih jednostavnih digitalnih alata i mreža, pomoću kojih mogu da ostanu u međusobnom kontaktu, ali i prate aktivnosti CZOR-a – Zoom, Gmail, Google Drive, TikTok). Veliki izazov bilo je upravo održavanje redovnog kontakta sa mladima i sprovođenje aktivnosti sa njima u realnom vremenu, s obzirom da se radi o mladima koji nemaju stalan pristup internetu i odgovarajućoj tehničkoj opremi.

Sprovedene su 3 aktivnosti na terenu i 13 onlajn aktivnosti/edukacija, a ovu godinu je posebno obeležilo i veliko interesovanje i inicijativa koju su pokazali dosadašnji korisnici/e da se osmisle i realizuju različite aktivnosti (pomoć u učenju, muzičke radionice, posete jutjubera i slično), od kojih neke nisu mogle biti

realizovane zbog ograničenja okupljanja prouzrokovanih korona virusom. Ovo pokazuje da, iako terenski omladinski rad zahteva više vremena i resursa, ipak se može kreirati prostor da se mladi kojima je potrebna veća podrška, aktivno uključe u život zajednice i daju svoj doprinos. U svim aktivnostima Mobilnog omladinskog

kluba u 2020. učestvovalo je **430** mladih.

MOK je i dalje bio prepoznat kao dobar model dosezanja mladih u riziku, naročito i zbog uspešnog prilagođavanja onlajn radu, te je tako

predstavljen na nacionalnom ali i međunarodnom nivou kao primer dobre prakse (na NAPOR vebinaru posvećenom digitalnom omladinskom radu, u onlajn kampanjama Krovne organizacije mladih Srbije i Centra Sever-Jug Saveta Evrope, na Lisabonskom forumu Centra Sever-Jug), a sva predstavljanja na događajima radili su upravo volonteri i volonterke. Kroz volonterski angažman, mladi su takođe pokazali veliku spremnost da preuzmu odgovornost i sve veću samostalnost u odnosu prema omladinskim radnicima/ama, samoinicijativno su pokrenuli proces strateškog promišljanja i proširivanja obima aktivnosti i ciljeva Mobilnog omladinskog kluba, pa se u narednoj godini očekuje povećanje broja volontera/ki, aktivnosti, kao i zajednica u kojima se aktivnosti sprovode.

CZOR putuje

Obuhvata kratkoročne edukativno-zabavne programe koje kreiraju i sprovode omladinski radnici i radnice, kao i volonterki/ke, u saradnji sa mladima iz različitih organizacija iz Srbije ili inostranstva. Uglavnom su podržane kroz Erasmus+ program Evropske unije ili od lokalnih ili nacionalnih donatora i realizuju se u vidu omladinskih kampova, a u 2020. godini održavane su onlajn, na teme zapošljivosti mladih, rodne ravnopravnosti i rodno zasnovanog nasilja. Razmene su održane između mladih iz Novog Sada, Zaječara i Kragujevca (u saradnji sa udruženjima [Timočki omladinski centar](#) i [Omladina JAZAS Kragujevac](#), a uz podršku [NAPOR-a](#)). Ove razmene vodili su volonteri/ke, čime su unapređeni kapaciteti CZOR-a za sprovođenje onlajn aktivnosti, a obezbeđena je interkulturalna razmena između mladih koji žive u različitim sredinama, što je bilo posebno značajno u periodu zabrane kretanja.

U 2020. započeta je realizacija **2 projekta** podržanih kroz Erasmus+ program: [Walk 'n' roll](#) (u partnerstvu sa organizacijama [Null Prosent Island](#), [CEM BiH](#), [Upsala Zirk Rusija](#), [Dunare.EDU Rumunija](#)) i [Empowerful 3.0: Empowering youth for action](#) (u partnerstvu sa [Movendi International Švedska](#), [CEM BiH](#), [Juvente Estonija](#), [UTRIP Slovenija](#), [Juvente Nemačka](#), [IOGT Poljska Poljska](#), [Juvente Norveška](#)). Zbog pandemije korona virusa, izostale su 3 omladinske razmene koje su bile planirane na Islandu, u Rumuniji i Nemačkoj, i, u dogovoru sa partnerima iz mreže Movendi International, pomerene su za narednu godinu, a tematski se bave promocijom zdravog stila života u oflajn i onlajn prostoru.

UNAPREĐENJE JAVNIH POLITIKA – saradnjom do konkretnih promena

Uočavajući višegodišnji loš trend prema kojem 94 odsto mladih smatra da im je alkohol lako dostupan, ali i nepostojanja ni jedne kazne za nezakonitu prodaju alkohola maloletnim licima, Centar za omladinski rad kroz svoje aktivnosti kontinuirano radi na unapređivanju javnih politika koje bi doprinele zdravijem i kvalitetnijem odrastanju mladih.

Veliki pomak u tom smislu CZOR je napravio u 2020. godini organizovanjem okruglog stola koji je na jednom mestu okupio predstavnike/ce različitih ministarstva, skupštinskih tela, zdravstvenih institucija i međunarodnih organizacija, čiji je rezultat zajednički zaključak koji će se u 2021. godini naći pred Savetom za mlade ministra omladine i sporta. To će biti prvi korak ka definisanju jasnih ciljeva i upućivanju konkretnih inicijativa Vladi Srbije za unapređenje javnih politika i zaštite maloletnih lica od izloženosti alkoholnim pićima. Svojevrsni temelj budućih aktivnosti svakako je istraživanje o javnim politikama u oblasti prodaje alkohola sa fokusom na mlade, sprovedeno u periodu 2019/2020., a čiji su najvažniji zaključci predstavljeni upravo na okruglom stolu svim učesnicima/ama.

Tako je CZOR na putu kreiranja boljeg i kvalitetnog okruženja za mlade, stekao značajne partnere i podršku 8 institucija i organizacija, čiji su predstavnici i predstavnice učestvovali na okruglom stolu. Reč je o Ministarstvu omladine i sporta, Ministarstvu trgovine, turizma i telekomunikacija, Ministarstvu zdravlja, dva odbora u Narodnoj skupštini RS – Skupštinskom odboru za privredu, regionalni razvoj, trgovinu, turizma i energetiku i Skupštinskom odboru za prava deteta, Institutu za javno zdravlje Srbije „Dr Milan Jovanović Batut“, Kancelariji SZO u Srbiji, dve kancelarije UN u Srbiji – UNODC i UNICEF.

Pored institucionalne podrške i partnerstva, institucije i organizacije, učesnice okruglog stola priključile se društveno odgovornoj medijskoj kampanji „ZDRAVLJE MLADIH ISPRED PROFITA“ tako što će se na medijskim sadržajima kampanje naći i njihovi logoi, što će doprineti većoj vidljivosti i jačem uticaju na promenu svesti društva o konzumiranju alkohola, naročito u cilju zaštite mladih. Kampanja „ZDRAVLJE MLADIH ISPRED PROFITA“ prvobitno je planirana da bude emitovana tokom 2020. godine na programima RTSa, ali je zbog epidemije virusa COVID-19 i dugog procesa reizbora generalnog direktora javnog servisa, odložena za 2021. godinu.

COVID-19 I ALKOHOL – sa preventivnih mera na hitna rešenja

Pojavom virusa COVID_19, najveći deo svih životnih aktivnosti u 2020-oj vodio se od kuće i putem interneta. Izolacija od društva, ukazala je međutim na nove izazove, a to je **ugroženost mladih** koji su nebezbedni tamo gde se to najmanje očekuje – kod kuće i u krugu porodici.

Uvidevši brzo taj problem, a prateći strateški plan programa prevencije konzumiranja alkohola među mladima, Centar za omladinski rad je u aprilu pokrenuo **online kampanju u cilju podizanja svesti o važnosti zaštite dece i mladih koji u izolaciji žive sa jednim ili oba roditelja koji su zavisni od alkohola**, i informisanja celokupnog društva kako da prepoznaju taj problem i reaguju u takvim slučajevima. Kampanja je počela 1. aprila, na Svetski dan brobe protiv alkoholizma ali i Svetski dan šale, pa je kao naziv kampanje odabran slogan – **NIJE ŠALA**. Za mesec dana trajanja kampanje, edukativne sadržaje videlo je **preko 6 hiljada ljudi u celoj Srbiji**, zahvaljujući uključivanju brojnih organizacija mladih i za mlade u ovu aktivnost, od kojih je najznačajnija Kancelarija UNICEF-a u Srbiji.

Prateći preporuke SZO, paralelno sa kampanjom, na veb stranici CZORa, kreiran je blog sa tekstovima o štetnosti konzumiranja alkohola po zdravlje i prevenciji širenja virusa COVID-19. Tako su **programi prevencije konzumiranja alkohola**, izašli u prvi plan, i prepoznati i **primenjeni kao hitne mere u čuvanju zdravlja** opšte populacije, uključujući i mlade.

Svojevrsni nastavak tih aktivnosti bila je još jedna online kampanja, pod nazivom **PRIČE IZ KRAJA**, koju su kreirali mladi o tome kako mladi stižu do alkohola u najbližim svojim sredinama, i kako to sprečiti i reagovati, vođena u septembru i oktobru.

Milioni dece nalaze se u izolaciji sa roditeljima koji su zavisni od konzumiranja alkohola

1. APRIL SVETSKI DAN BORBE PROTIV ALKOHOLIZMA

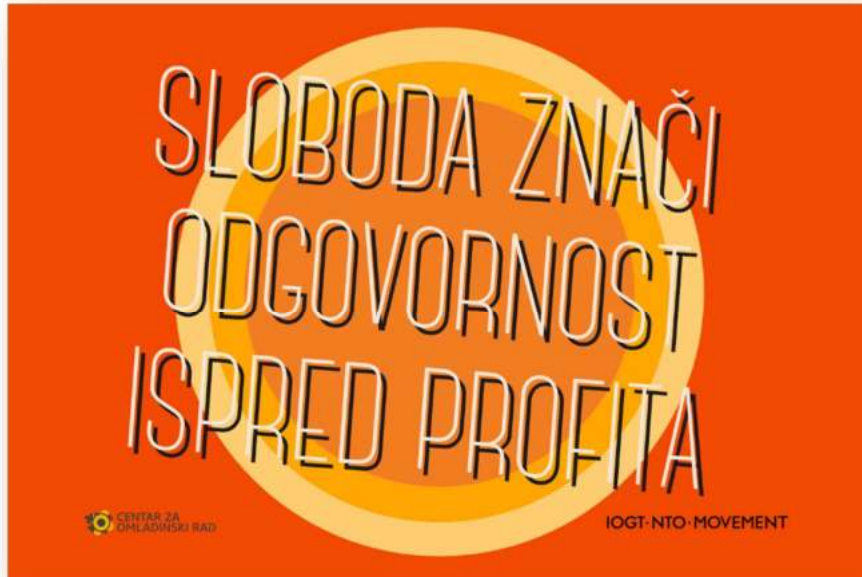
#NIJEŠALA

Zaštitimo decu iz ranjivih grupa u vreme epidemije Covid-19

EDUKACIJE ZA ŽURNALISTE I RODITELJE: širiti priču o štetnosti alkohola

Nakon 5 uspešno održanih info sesija o promociji konzumiranja alkohola među mladima održanih za predstavnike medija u prethodne dve godine, CZOR je dobru praksu edukacija novinara i novinarki unapredio i nastavio i u 2020. U saradnji sa [Odsekom za medijske studije Filozofskog fakulteta](#) u Novom Sadu, drugi put je održana [edukacija za studente žurnalistike](#) o ulozi medija u kreiranju stavova mladih o alkoholu.

Nakon održane edukacije, **11oro** studenata od ukupno 20oro, prijavilo se za [kreiranje medijskih sadržaja](#) na tu temu iz čega je proizašla inicijativa da se u narednom periodu studenti podstaknu na kreiranje takvih sadržaja, [uz mentorsku podršku](#) omladinskih radnika, što bi podiglo kvalitet medijskog izveštavanja o mladima i njihovom odnosu o konzumiranju alkohola.

Pored toga, prvi put je CZOR takvu obuku održao i za **20 članova Saveta roditelja osnovnih i srednjih škola** u Novom Sadu, nakon čega je [sa roditeljima napravljena inicijativa da se u narednom periodu slične info sesije održe i u školama](#) – za roditelje, nastavnike, i učenike – koje će CZOR sa velikim zadovoljstvom organizovati i održati.

GLOBALNO OBRAZOVANJE U VREME GLOBALNE PANDEMIJE

Početak 2020. godine CZOR je, kao glavni partner za Srbiju Savetu Evrope, Centru Sever Jug i Ministarstvu omladine i sporta, učestvovao na trodnevnom [godišnjem sastanku mreže globalnog obrazovanja](#), održanom u Portugalu. Na sastanku su razmatrani budući pravci razvoja koncepata i praksi globalnog obrazovanja, a predstavljene su i postojeće primeri dobre prakse, među kojima je i [Fun park aplikacija](#).

U partnerstvu sa Ministarstvom omladine i sporta i uz podršku Centra Sever Jug, CZOR je tokom nedelje globalnog obrazovanja organizovao nacionalno [FunGEEks takmičenje](#). Takmičenju je prethodio trodnevni trening na kom je učestvovalo **18 predstavnika/ca organizacija civilnog društva, škola i kancelarija za mlade**. Učesnici/e su tokom treninga stekli znanja i veštine potrebne da bi, kao vršnjački edukatori/ke i članovi/ica nacionalne mreže globalnog obrazovanja, učestvovali/e u pripremi edukativnog kviza o globalnom obrazovanju za FunGEEks takmičenje, koristeći Fun park aplikaciju.

Tokom [nedelje globalnog obrazovanja \(16-20.11.2020.\)](#), više od 500 mladih skinulo je besplatnu [Fun park aplikaciju](#), odigralo Fun GEEks kviz, i na kreativan, zabavan i inkluzivan način, kroz igru, steklo nova znanja o globalnom obrazovanju i ciljevima održivog razvoja. Na kraju nedelje globalnog obrazovanja proglašen je pobednik koji je osvojio Fun Geeks titulu, koja će se u narednim godinama dodeljivati za najbolju praksu globalnog obrazovanja tokom nedelje globalnog obrazovanja. Projekat je, na zahtev Centra Sever Jug, prezentovan i na info sesiji posvećenoj Nedelji globalnog obrazovanja. Fun Park aplikacija pokazala se kao idealan alat za sprovođenje nacionalnog takmičenja tokom globalne pandemije, jer je pružila mogućnost mladima iz čitave zemlje da učestvuju, koristeći samo svoj mobilni telefon. Aplikacija je tokom ove godine, pored srpskog, postala dostupna i na engleskom, turskom i slovenačkom jeziku.

od mogućnosti za sprovođenje praksi globalnog obrazovanja i u uslovima globalne pandemije.

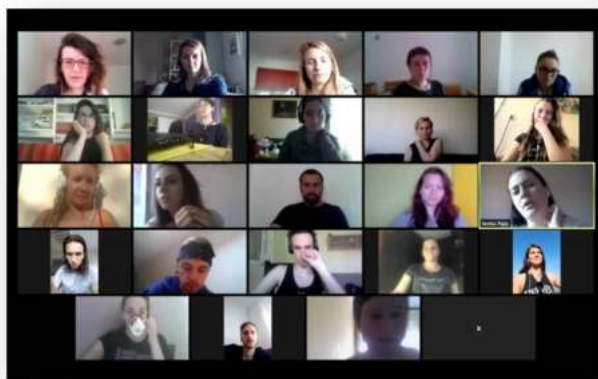
Tokom [Lisabonskog foruma](#) organizovanog od strane Centra Sever Jug a posvećenog solidarnosti u doba globalnih izazova, CZOR je imao priliku da prezentuje aktivnosti Mobilnog omladinskog kluba, koje su prepoznate kao primer dobre prakse prilagođavanja rada sa mladima u riziku od socijalne isključenosti uslovima pandemije, kroz upotrebu digitalnih alata i društvenih mreža.

STUDENTI I STUDENTKINJE UNIVERZITETSKOG KURSA SPROVELI PROGRAME PROMOCIJE ZDRAVIH STILOVA ŽIVOTA I PREVENCIJE RIZIČNOG PONAŠANJA I ZAVISNOSTI MLADIH U ONLAJN OKRUŽENJU

U 2020. godini, studenti i studentkinje generacije 2019/2020 su završili univerzitetski kurs „**Liderstvo i razvojni omladinski rad u zajednici**“ koji je Centar za omladinski rad pokrenuo u saradnji sa Jonköping Univerzitetom iz Švedske posle 10 godina. **20** studenata i studentkinja iz Novog Sada i Vojvodine je edukovano u skladu sa standardima zanimanja omladinskog radnika/ce (šifra 3412.03), sa specijalizacijom na promociji zdravih stilova života i prevenciji rizičnog ponašanja i zavisnosti mladih.

Usled pandemije izazvane korona virusom, praktičan deo kursa je realizovan u onlajn okruženju, u okviru koga su studenti i studentkinje sproveli programe promocije zdravih stilova života i prevencije rizičnog ponašanja i zavisnosti mladih, na različite teme poput: izgradnje mira, rodne ravnopravnosti, kulture i stvaralaštva mladih, aktivizma, održivog razvoja, itd.

Usled nemogućnosti javnog okupljanja, umesto završnog javnog događaja, organizovana je **promotivna kampanja na društvenim mrežama**

Centra za omladinski rad u cilju promocije studentskih praktičnih radova u kojima je kroz šestomesečne programe sa fokusom na promociju zdravih stilova života, učestvovalo oko 200 mladih.

MY CAREER FROM ZERO TO HERO

U 2020. godini, inovativni model za povećanje zapošljivosti mladih "*My career from Zero to Hero*" je dobio finansijsku podršku Evropske komisije kroz Program za civilno društvo i medije 2018 – 2019, čime su se kreirali uslovi da se model unapredi i implementira na nivou regiona, u Srbiji, Crnoj Gori, Bosni i Hercegovini, Albaniji i Kosovu.

Radi se o **trogodišnjem programu** (2020 – 2023), kroz koji će Centar za omladinski rad u partnerstvu sa **Forum MNE (Crna Gora)**, **Centrom za edukaciju mladih (Bosna i Hercegovina)**, **Youth for Social Change – YSC (Albanija)** i **TOKA (Kosovo)** implementirati **model integrisanih usluga za zapošljivost mladih koji nisu zaposleni, niti su u obrazovanju ili treningu (NEET mladi)**, zasnovan na **one-stop-shop metodologiji**, koji na jednom mestu omogućava mladima da razviju veštine neophodne za poslove budućnosti u okviru 4.0 digitalne revolucije.

U predstojećem trogodišnjem periodu, programom će biti obuhvaćeno 250 mladih koji će pohađati obuku, 30 organizacija civilnog društva koje će sprovesti neke od elemenata modela, 120 malih i srednjih preduzeća i IT kompanija, 25 predstavnika/ica državnih institucija koji treba da doprinesu institucionalizaciji modela.

U okviru nacionalne komponente programa "*My career from Zero to Hero*", Centar za omladinski rad u partnerstvu sa Ministarstvom za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja i Nacionalnom službom za zapošljavanje razvija mehanizam za doseganje NEET mladih, kao jednu od usluga u okviru modela, koja treba da omogući izgradnju kapaciteta pružaoca usluga za zapošljavanje kroz akreditovanu obuku. Dodatno, Centar za omladinski rad je, kroz **učešće u Radnoj grupi za izradu Strategije za zapošljavanje u Republici Srbiji za period od 2021. do 2026. godine**, započeo zagovarački proces za prepoznavanje organizacija civilnog društva kao nosioca poslova zapošljavanja i insitucionalizaciju integrisanih usluga (one-stop-shop) za zapošljivost NEET mladih.

Takođe, u cilju unapređenja zagovaračkog procesa, u partnerstvu sa Fondacijom Ane i Vlade Divac i Beogradskim centrom za ljudska prava, inicirana je **NEETworking platforma za unapređenje kvaliteta podrške NEET mladima** kroz nacionalnu konferenciju koja je održana u decembru 2020. godine. Više od 160 predstavnika/ica Vlade Republike Srbije, EU delegacije u Srbiji, javnih institucija, organizacija civilnog društva, kompanija i medija, podeljenih u tri radne grupe, je učestvovalo u diskusiji o međusektorskoj saradnji, dosezanju mladih, inovativnim modelima za zapošljivost mladih i uticaju pandemije korona virusa, čiji su zaključci i preporuke, takođe upućeni na javnu raspravu o Strategiji za zapošljavanje u Republici Srbiji za period od 2021. do 2026. godine.

NEETworking
Nacionalni dijalog
o kvalitetu podpške NEET mladima

Nj. E. Sem Fabrici, ambasador i šef Delegacije
Evropske Unije u Republici Srbiji

Mirko Janić, državni sekretar Ministarstva za rad,
zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja

Vanja Kalaba, izvršna direktorka Centra za
omladinski rad

Aleksandar Rončević, menadžer projekta
"Obrazovanjem do posla – E2E", Tim za socijalno
uključivanje i smanjenje siromaštva (SIPRU)

Irma Lutovac, vođa tima za tehničku pomoć,
grant šema Aktivno uključivanje mladih

EVROPSKA PRESTONICA MLADIH

Godina 2020. je bila poslednja u planiranom trogodišnjem ciklusu systemske podrške mladima koju je **Savez udruženja OPENS** pokrenuo osvajanjem titule **Evropska prestonica mladih**.

Zdravstvena situacija oko pandemije virusa COVID - 19 je uslovila nemogućnost realizacije velikog broja planiranih aktivnosti u njihovom prvobitno planiranom obliku i obimu, kao i smanjenje budžeta za planirane aktivnosti/programe/projekte. OPENS i organizacije koje su svojim trogodišnjim projektima realizovale smernice iz programske knjige OPENSa su se našle pred velikim izazovom realizacije planiranog i kao pozitivan odgovor na situaciju kreirani su novi onlajn modeli rada sa mladima.

Pomenuta situacija je u prvi plan stavila **NOVOSADSKI VOLONTERSKI SERVIS (NSVS)**, kao jedan od programa OPENSa. Mladi su kroz NSVS u vreme vanrednog stanja i posle njega bili prvi u humanitarnim aktivnostima pomoći ugroženim kategorijama stanovništva, što je prepoznato od strane Skupštine Grada Novog Sada dodelom **Oktobarske nagrade** svim volonterima Novog Sada, a na predlog OPENSa.

Omladinski centar je izgrađen i nakon tehničkog prijema sledi uvođenje integrisanih usluga i programa za mlade, što će doprineti njihovoj održivosti i kvalitetu. Nastavljene su aktivnosti zagovaranja izmene postojeće legislativne koja bi omogućila uvođenje sličnih institucija za mlade na lokalnom nivou.

Nakon trogodišnje realizacije projekta Novi Sad Evropska Prestonica mladih, rezultati pokazuju koliko

su efekta imali programi kada su koordinisani, kontinuirani i realizovani u partnerstvu – kao model održivosti započetih procesa i programa kreiran je je program Novi Sad grad mladih – Srbija Zemlja mladih koji će se u budućnosti realizovati u 4 strateška pravca: transformacija omladinske politike, senzibilizacija aktera omladinske politike i zajednice, osnaživanje aktera omladinske politike i direktan rad sa mladima.

One impossible thing at a time!

www.czor.org

Pratite nas na:

